Europos Sąjungos Taryba

Briuselis, 2026 m. lapkričio 6 d.
(OR. en)

15388/26

Tarpinstitucinė byla:
2025/0580 (CNS)

FISC 391
ECOFIN 1417
MI 1128
SAN 764
UD 318

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Tarybai
Dalykas:	Tarybos direktyvos dėl akcizų, taikomų žaliaviniam tabakui, apdorotam tabakui ir su tabako gaminiais susijusiems gaminiams, struktūros ir tarifų (nauja redakcija) projektas – Bendras požiūris

Delegacijoms pridedamas pirmininkaujančios valstybės narės parengtas kompromisinis tekstas.

Projektas

TARYBOS DIREKTYVA

dėl akcizų, taikomų žaliaviniam tabakui, apdorotam tabakui ir ir su tabako gaminiais susijusiems gaminiams, struktūros ir tarifų (nauja redakcija)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 113 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę,

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę,

laikydamasi specialios teisėkūros procedūros,

kadangi:

(1) Tarybos direktyvoje 2011/64/ES[1] reikia padaryti pakeitimų. Dėl aiškumo ta direktyva turėtų būti išdėstyta nauja redakcija;

(2) nuo tada, kai buvo priimta Direktyva 2011/64/ES, tabako rinka labai pasikeitė. Rinkai pateikti nauji gaminiai, kurie yra apdoroto tabako pakaitalai ir kurių sudėtyje yra tabako arba nikotino. Reaguodamos į tai, valstybės narės dėl tų pakaitalų pradėjo taikyti įvairias nacionalines priemones, kurios iškraipo konkurenciją ir kenkia tinkamam vidaus rinkos veikimui. Siekiant vienodo ir sąžiningo apmokestinimo, tokiems pakaitalams Sąjungoje turėtų būti taikoma suderinta akcizų struktūra ir suderinti minimalūs akcizai. Šia direktyva nedaroma poveikio valstybės narės teisei uždrausti tam tikros kategorijos tabako ar susijusius gaminius pagal Direktyvos 2014/40/ES[2] 24 straipsnio 3 dalį;

(2a) oraliniam vartojimui skirtą tabaką, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/40/ES 2 straipsnio 8 punkte, pagal tos direktyvos 17 straipsnį draudžiama pateikti rinkai. Austrijos, Suomijos ir Švedijos stojimo akto 151 straipsniu kartu su XV priedo X dalimi Švedijai leidžiama nukrypti nuo šio draudimo ir nustatyta, kad Švedija turi imtis visų būtinų priemonių užtikrinti, kad oraliniam vartojimui skirtas tabakas nebūtų pateiktas kitų valstybių narių rinkai;

---

1 2011 m. birželio 21 d. Tarybos direktyva 2011/64/ES dėl akcizų, taikomų apdorotam tabakui, struktūros ir tarifų (OL L 176, 2011 7 5, p. 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/64/oj).

2 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/40/ES dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų, reglamentuojančių tabako ir susijusių gaminių gamybą, pateikimą ir pardavimą, suderinimo ir kuria panaikinama Direktyva 2001/37/EB (OL L 127, 2014 4 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/40/oj).

(3) reikia užtikrinti, kad Sąjungos teisės aktais, reglamentuojančiais su tabaku ir su tabako gaminiais susijusiais gaminiais susijusius fiskalinius klausimus, būtų toliau užtikrinamas tinkamas vidaus rinkos veikimas ir kartu žmonių sveikatos aukšto lygio apsauga, kaip reikalaujama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 168 straipsnyje, atsižvelgiant į tai, kad tabakas ir su tabako gaminiais susiję gaminiai gali labai pakenkti sveikatai, kad Europos kovos su vėžiu plane[3] yra nustatytas tikslas pasiekti, kad Europa būtų be tabako, ir kad Sąjunga yra Pasaulio sveikatos organizacijos tabako kontrolės pagrindų konvencijos Šalis. Kad pasiektų tą dvejopą tikslą, Sąjunga ir valstybės narės turėtų dėti daugiau pastangų kovodamos su neteisėta prekyba tabako gaminiais, visų pirma neteisėtu tabako ir su tabako gaminiais susijusių gaminių importu iš trečiųjų valstybių[4]. Padidėjo naujų gaminių (elektroninių cigarečių skysčių, kito apdoroto tabako, nikotino maišelių ir kitų nikotino gaminių) populiarumas, ypač tarp jaunimo. Be neabejotino pavojaus visuomenės sveikatai, kurį kelia šie gaminiai, jie taip pat gali paskatinti tradicinį rūkymą;

(4) vienas iš Europos Sąjungos sutarties tikslų yra palaikyti ekonominę sąjungą, kuri savo savybėmis būtų panaši į vidaus rinką, kurioje veiktų sveika konkurencija. Kalbant apie apdorotą tabaką ir su tabako gaminiais susijusius gaminius, tam tikslui pasiekti būtina, kad atitinkamo sektoriaus gaminių suvartojimui įtakos turinčių mokesčių taikymas valstybėse narėse neiškraipytų konkurencijos sąlygų ir netrukdytų laisvam gaminių judėjimui Sąjungoje;

(5) šioje direktyvoje turėtų būti apibrėžtas apdorotas tabakas ir su tabako gaminiais susiję gaminiai, nedarant poveikio tokių gaminių apibrėžtims jų gamybos, pateikimo ir pardavimo Sąjungoje reglamentavimo tikslais;

---

3 Europos kovos su vėžiu planas, COM(2021) 44 final.

4 Kipro atveju – „žalioji linija“ pagal 2004 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 866/2004 dėl režimo pagal Stojimo akto 10 protokolo 2 straipsnį (ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/866/2015-08-31)

(6) reikėtų apibrėžti įvairias apdoroto tabako ir su tabako gaminiais susijusių gaminių rūšis, besiskiriančias savo savybėmis ir naudojimo būdu;

(7) tabako ritinėliai, kurie yra tinkami rūkyti tokie, kokie jie yra, po paprasto parengimo, turėtų būti laikomi cigaretėmis siekiant vienodo tų gaminių apmokestinimo;

(8) reikėtų atskirti smulkintą suktinių tabaką, kitą rūkomąjį tabaką, kaljanų tabaką ir kaitinamąjį tabaką, kad būtų užtikrintas didesnis teisinis tikrumas ir kovojama su sukčiavimu;

(9) siekiant vienodo ir sąžiningo apmokestinimo, taip pat reikėtų nustatyti cigarečių, cigarų ir cigarilių, smulkinto suktinių tabako, rūkomojo tabako, kaljanų tabako ir kaitinamojo tabako apibrėžtis, kad būtų atsižvelgta į šiuos dalykus: tabako ritinėliai, kurie pagal savo ilgį gali būti laikomi dviem ar daugiau cigarečių, yra laikomi dviem ar daugiau cigarečių. Tačiau cigarai ir cigarilės, kurie vizualiai panašūs į cigaretes, visų pirma dėl popierinės dangos, turėtų būti laikomi cigaretėmis. Rūkomasis tabakas, kuris daugeliu atžvilgių panašus į smulkintą suktinių tabaką, laikomas smulkintu suktinių tabaku. Tabakas, kuris gali būti naudojamas kaljanuose, laikomas kaljanų tabaku. Tabakas, kuris yra kaitinamas arba kitaip aktyvinamas cheminės reakcijos būdu ir yra skirtas įkvėpti jo nedeginant, laikomas kaitinamuoju tabaku. Kitas paruoštas ir žmonėms vartoti skirtas tabakas laikomas kitu apdorotu tabaku. Be to, turėtų būti aiškiai apibrėžtos tabako liekanos;

(9a) siekiant užtikrinti vienodą ir veiksmingą apmokestinimą, tabako gaminiai visų pirma turėtų būti priskiriami konkrečiausiai ir tinkamiausiai kategorijai, kaip nustatyta šioje direktyvoje. Tais atvejais, kai kyla realus ir didelis netikrumas dėl gaminiui tinkamos mokesčių kategorijos, nes gaminys, remiantis tiek objektyviais požymiais, tiek įprastu naudojimu, patenka į daugiau nei vienos kategorijos apibrėžtį, valstybės narės turėtų taikyti šioje direktyvoje nustatytą sprendimo mechanizmą. Šis mechanizmas turėtų būti taikomas tik tais atvejais, kai valstybė narė pagrįstai negali nustatyti vienos tinkamiausios mokesčių kategorijos;

(10) su tabako gaminiais susiję gaminiai dažnai pakeičia apdoroto tabako gaminius, nes juos naudojant nikotinas lengviau patenka į žmogaus organizmą. Siekiant vienodo ir sąžiningo apmokestinimo, turėtų būti apibrėžti elektroninių cigarečių skysčiai, nikotino maišeliai ir kiti nikotino turintys gaminiai;

(11) gamintojas turėtų būti apibrėžtas kaip fizinis arba juridinis asmuo, kuris faktiškai ruošia apdorotą tabaką ir su tabako gaminiais susijusius gaminius arba užsako tokį gaminį sukurti ar pagaminti ir jį pateikia rinkai savo vardu arba naudodamas savo prekės ženklą;

(12) siekiant tinkamo vidaus rinkos veikimo, turėtų būti nustatyti minimalūs akcizai visų kategorijų apdorotam tabakui ir su tabako gaminiais susijusiems gaminiams. Kiekvienai tabako ir su tabako gaminiais susijusių gaminių kategorijai turėtų būti nustatyti skirtingi minimalūs akcizai, siekiant atsižvelgti į gaminių savybių ir jų vartojimo būdo skirtumus;

(13) siekiant užtikrinti, kad laikui bėgant išliktų aktualus, Sąjungos tarifas, taikomas kiekvienos gaminių kategorijos minimaliam akcizui nustatyti, turėtų būti atnaujinamas kas trejus metus, remiantis Eurostato skelbiamais Sąjungos suderinto vartotojų kainų indekso pokyčiais. Siekiant užtikrinti vienodas šios direktyvos įgyvendinimo sąlygas, Tarybai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai ir ji turėtų priimti sprendimą dėl tokio atnaujinimo. Tokių įgyvendinimo įgaliojimų suteikimas Tarybai atspindi Tarybos prerogatyvas pagal SESV 113 straipsnį ir politiškai opų indeksavimo pobūdį;

(14) siekiant užtikrinti subalansuotą minimalių akcizų poveikio pasiskirstymą valstybėse narėse, šia direktyva nustatomi du alternatyvūs minimalių akcizų tarifų koregavimo mechanizmai. Valstybės narės gali nuspręsti nacionaliniu lygmeniu pakoreguoti Sąjungos tarifus, naudojamus kiekvienos kategorijos minimaliam akcizui nustatyti, pagal kiekvienos valstybės narės kainų lygio indeksą, kurį skelbia Eurostatas (duomenų rinkinys PRC_PPP_IND), kad būtų atsižvelgta į jų ekonominę padėtį. Kita vertus, valstybės narės gali pasirinkti nacionaliniu lygmeniu pakoreguoti Sąjungos tarifus, naudojamus kiekvienos kategorijos minimaliam akcizui nustatyti, taikydamos fiksuotą ne mažesnį kaip 3 % padidinimą. Valstybės narės turėtų informuoti Komisiją apie pasirinktą minimalių akcizų koregavimo nacionaliniu lygmeniu variantą. Toks koregavimas turėtų būti peržiūrimas kas trejus metus;

(14a) kelioms valstybėms narėms, įskaitant Bulgariją, Graikiją, Ispaniją, Kroatiją, Italiją, Kiprą, Liuksemburgą, Portugaliją, Rumuniją ir Slovėniją, nuo 2025 m. sausio 1 d. reikėtų padidinti savo nacionalinius cigaretėms taikomus akcizo tarifus vidutiniškai daugiau kaip 2,35 % per metus, kad jos galėtų laikytis šios direktyvos nuostatų. Tokiais atvejais valstybėms narėms turėtų būti leidžiama, informavus Komisiją, taikyti papildomus pereinamuosius laikotarpius, kad jos galėtų sklandžiai prisitaikyti prie mišriojo akcizo lygių;

(14b) valstybės narės, kurioms leidžiami papildomi pereinamieji laikotarpiai cigaretėms, taip pat leidžiami papildomi pereinamieji laikotarpiai smulkintam suktinių tabakui, kad jos galėtų sklandžiai prisitaikyti prie mišriojo akcizo lygių.

(15) cigaretėms taikomo akcizo struktūra turėtų apimti ne tik specifinį komponentą, skaičiuojamą vienam gaminio vienetui, bet ir proporcinį komponentą, nustatomą pagal mažmeninę pardavimo kainą, įskaitant visus mokesčius. Cigaretėms taikomas apyvartos mokestis veikia taip pat, kaip *ad valorem* akcizas, ir į tai turėtų būti atsižvelgiama nustatant akcizo specifinio komponento santykį su visa mokesčių suma;

(16) nedarant poveikio mišriai mokesčių struktūrai ir specifinio komponento maksimaliai procentinei daliai visoje mokesčių sumoje, valstybės narės turėtų galėti cigaretėms taikyti specifinį ar minimalų akcizą, siekiant užtikrinti, kad visoje Sąjungoje būtų taikomas bent jau tam tikras minimalus apmokestinimo lygis;

(17) cigarečių atžvilgiu turėtų būti užtikrintos neutralios gamintojų konkurencijos sąlygos, sumažintas tabako rinkų suskaidymas ir pabrėžiami sveikatos apsaugos tikslai. Todėl su kaina susijęs minimalus reikalavimas turėtų būti nustatomas pagal vidutinę svertinę mažmeninę pardavimo kainą, o minimali (išreikšta pinigais) suma turėtų būti taikoma visoms cigaretėms. Dėl tų pačių priežasčių vidutinė svertinė mažmeninė pardavimo kaina taip pat turėtų būti orientyru vertinant specifinio akcizo svarbą visai mokesčių sumai;

(17a) konkrečiu Vengrijos atveju, kai, remiantis esamais nacionalinės teisės aktais, mažmeninė cigarečių pardavimo kaina yra susieta su privaloma minimalia mažmenine marža, turėtų būti leidžiama taikyti žemesnį lygį, kad būtų laikomasi su kaina susijusio minimalaus reikalavimo, nes dėl privalomos mažmeninės maržos automatiškai gerokai padidėja bazinė vertė, pagal kurią vertinama atitiktis su kaina susijusiam minimaliam reikalavimui;

(18) tam tikra apmokestinimo lygio konvergencija padėtų užtikrinti aukštą žmonių sveikatos apsaugos lygį. Apmokestinimo lygis yra pagrindinis veiksnys, kuris daro įtaką tabako ir su tabako gaminiais susijusių gaminių kainoms, o tai atitinkamai turi įtakos vartotojų vartojimo įpročiams. Sukčiavimas ir kontrabanda neigiamai veikia nuo mokesčių priklausantį kainų lygį, ypač cigarečių ir smulkinto suktinių tabako kainų lygį, ir taip trukdo siekti tabako kontrolės ir sveikatos apsaugos tikslų;

(19) Portugalija, atsižvelgdama į savo specifinę struktūrinę socialinę ir ekonominę padėtį, turėtų galėti taikyti sumažintą akcizo tarifą cigaretėms, pagamintoms smulkių gamintojų ir vartojamoms tolimiausiuose Azorų ir Madeiros salų regionuose;

(20) kalbant apie kitus nei cigaretės gaminius, reikėtų suderinti visų gaminių, priskiriamų tai pačiai apdoroto tabako ar su tabako gaminiais susijusių gaminių grupei, apmokestinimą. Vidaus rinkos veikimui tinkamiausia nustatyti mišrųjį minimalų akcizą, išreikštą procentine dalimi arba suma už vieną kilogramą arba už nurodytą vienetų skaičių, arba suma už vieną mililitrą;

(21) siekiant atsižvelgti į dabartinių kaitinamojo tabako formatų nevienalytiškumą ir numatyti būsimus formatus, vidaus rinkos veikimui tinkamiausia mišrųjį minimalų akcizą išreikšti procentine dalimi arba suma už vieną kilogramą arba už nurodytą vienetų skaičių;

(22) kalbant apie kainas ir apmokestinimo lygius, visų pirma cigarečių, kurios yra didžiausia tabako gaminių kategorija, taip pat smulkinto suktinių tabako atvejais, vis dar esama didelių skirtumų tarp valstybių narių, kurie gali trikdyti vidaus rinkos veikimą. Tam tikra valstybėse narėse taikomų apmokestinimo lygių konvergencija padėtų sumažinti sukčiavimą ir kontrabandą Sąjungoje;

(23) smulkintam suktinių tabakui Sąjungos su kaina susijęs minimalus reikalavimas turėtų būti nustatomas taip, kad poveikis būtų panašus, kaip cigarečių atveju, o vidutinė svertinė mažmeninė pardavimo kaina turėtų būti laikoma orientaciniu dydžiu;

(24) minimalus smulkinto suktinių tabako akcizas turėtų būti nustatytas kuo panašesnio lygio kaip cigaretėms taikomas minimalus akcizas, kad būtų labiau atsižvelgta į abiejų gaminių konkurencijos lygį, kurį atspindi nagrinėti vartojimo modeliai, taip pat į tai, kad abu gaminiai vienodai žalingi. Be to, turėtų būti padidinti cigarams bei cigarilėms ir kitam rūkomajam tabakui taikomi minimalūs akcizai, siekiant sumažinti atotrūkį nuo cigaretėms taikomo akcizo tarifo, kad būtų pasiekta laipsniška konvergencija tarp gaminių ir kuo labiau sumažinta vienų gaminių pakeitimo kitais rizika; be to, valstybėms narėms turėtų būti leista nustatyti skirtingą minimalų akcizą cigarams ir cigarilėms, kad būtų atsižvelgta į specifines jų rinkos ypatybes;

(25) kalbant apie kaljanų tabaką, valstybėms narėms turėtų būti leista nustatyti mažesnį minimalų akcizą nei kitam rūkomajam tabakui, kad būtų atsižvelgta į specifines kaljanų tabako rinkos ypatybes;

(26) siekiant užtikrinti neutralias konkurencijos sąlygas tabako sektoriuje, taip pat būtina nustatyti minimalius mokesčių lygius kaljanų tabakui, kaitinamajam tabakui ir kitam apdorotam tabakui. Dėl tos pačios priežasties minimalūs mokesčių lygiai taip pat turėtų būti nustatyti su tabako gaminiais susijusiems gaminiams, kurie fiskaliniu požiūriu gali būti laikomi tabako gaminių pakaitalais;

(27) elektroninių cigarečių skysčiams, neatsižvelgiant į tai, ar juose yra ar nėra nikotino, turėtų būti taikomas minimalus akcizas, kad būtų išvengta bet kokios papildomos administracinės naštos ir būtų užkirstas kelias mokesčių vengimui naudojant „pasidaryk pats“ pobūdžio mišinius;

(28) akcizų struktūrų derinimu visų pirma turi būti užtikrinta, kad, taikant mokestį, nebūtų iškraipyta konkurencija tai pačiai grupei priklausančiose atskirose apdoroto tabako ir su tabako gaminiais susijusių gaminių kategorijose ir atitinkamai būtų atvertos valstybių narių nacionalinės rinkos;

(29) atsižvelgiant į skirtingus valstybėse narėse taikomus akcizų tarifus, turėtų būti nustatyti pereinamieji laikotarpiai, kad valstybės narės galėtų sklandžiai prisitaikyti prie mišriojo akcizo lygių, atsižvelgdamos į nacionalinius ypatumus ir taip apribodamos galimą šalutinį poveikį;

(30) siekiant užkirsti kelią žaliavinio tabako nukreipimui į neteisėtą gamybą ir dėl to atsirandančiam mokesčių slėpimui, žaliaviniam tabakui turėtų būti taikomas minimalus akcizas. Todėl būtina apibrėžti žaliavinį tabaką. Nulinio minimalaus akcizo tarifo žaliaviniam tabakui nustatymas yra proporcingas tikslui kovoti su mokesčių slėpimu ir sukčiavimu ir padeda išvengti dvigubo apmokestinimo;

(31) dėl imperatyviųjų konkurencijos reikalavimų visose apdoroto tabako ir su tabako gaminiais susijusių gaminių grupėse būtina laisvai formuojamų kainų sistema. Todėl gamintojams, jų atstovams ar įgaliotiesiems tarpininkams Sąjungoje turėtų būti leista laisvai nustatyti maksimalią mažmeninę pardavimo kainą kiekvienai valstybei narei, kurioje atitinkami gaminiai bus išleisti vartoti;

(32) valstybėms narėms turėtų būti leista atleisti nuo akcizo mokėjimo arba grąžinti jį už žaliavinį tabaką, tam tikrą apdorotą tabaką ir su tabako gaminiais susijusius gaminius, atsižvelgiant į jų panaudojimą;

(33) siekdama įvertinti šios direktyvos veikimą, Komisija turėtų reguliariai teikti Europos Parlamentui ir Tarybai šios direktyvos taikymo ataskaitas, kuriose visų pirma būtų nagrinėjami apmokestinimo lygiai, atsižvelgiant į tinkamą vidaus rinkos veikimą, visuomenės sveikatą, realiąją akcizų tarifų vertę ir skirtumą tarp mokėtino akcizo ir surinktų pajamų iš akcizų;

(34) siekiant užtikrinti vienodas valstybių narių pareigos teikti informaciją įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti statistinių duomenų, kuriuos turi pateikti valstybės narės ir kurie reikalingi Komisijos ataskaitai apie šios direktyvos taikymą parengti, sąrašą. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamasi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011[5];

[5] 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

(35) Komisija turėtų peržiūrėti šią direktyvą, atsižvelgdama į būsimą Direktyvos 2014/40/ES (Tabako gaminių direktyva) peržiūrą;

(36) pareiga perkelti šią direktyvą į nacionalinę teisę turėtų apsiriboti tomis nuostatomis, kurios iš esmės skiriasi nuo ankstesnių direktyvų nuostatų. Pareiga perkelti nepakeistas nuostatas atsiranda pagal anksčiau priimtas direktyvas;

(37) ši direktyva neturėtų daryti poveikio valstybių narių pareigoms, susijusioms su direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę terminais ir taikymo pradžios datomis, nurodytais Direktyvos 2011/64/ES I priedo B dalyje,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 SKYRIUS

DALYKAS

1 straipsnis

1. Šioje direktyvoje nustatomi bendrieji akcizo, kurį valstybės narės taiko žaliaviniam tabakui, apdorotam tabakui ir su tabako gaminiais susijusiems gaminiams, struktūros ir tarifų derinimo principai.

2. Ši direktyva netaikoma oraliniam vartojimui skirtam tabakui, kaip nurodyta Austrijos, Suomijos ir Švedijos stojimo akto XV priedo X dalies a punkte.

2 SKYRIUS

TERMINŲ APIBRĖŽTYS

2 straipsnis

1. Šios direktyvos tikslais apdorotas tabakas – tai:

    a) cigaretės;

    b) cigarai ir cigarilės;

    c) rūkomasis tabakas:

        i) smulkintas suktinių tabakas;

        ii) kitas rūkomasis tabakas;

d) kaljanų tabakas;

e) kaitinamasis tabakas;

f) kitas apdorotas tabakas.

2. Šios direktyvos tikslais su tabako gaminiais susiję gaminiai – tai:

a) elektroninių cigarečių skysčiai;

b) nikotino maišeliai;

c) kiti nikotino turintys gaminiai.

3. Šios direktyvos tikslais žaliavinis tabakas – bet kokios formos surinktas tabakas, kuris nėra apdorotas tabakas.

4. Šios direktyvos tikslais nikotinas – visų formų nikotinas, įskaitant sintetinį nikotiną ir jo analogus.

5. Gaminiai, kurių sudėtyje nėra tabako ir kurie naudojami tik medicinos tikslais, nelaikomi apdorotu tabaku arba su tabako gaminiais susijusiais gaminiais.

6. Nepaisant galiojančių Sąjungos nuostatų, 3–10 straipsniuose nurodytos terminų apibrėžtys nedaro poveikio šioje direktyvoje nurodytoms skirtingoms gaminių grupėms taikomos sistemos arba apmokestinimo lygio pasirinkimui.

3 straipsnis

1. Šios direktyvos tikslais cigaretės – tai:

   a) tabako ritinėliai, kuriuos galima rūkyti pridegant tokius, kokie jie yra, ir kurie nėra cigarai ar cigarilės;

   b) tabako ritinėliai, kurie yra paprastu nepramoniniu būdu įkišti į vamzdelius, pagamintus iš cigarečių popieriaus, arba

   c) tabako ritinėliai, kurie yra paprastu nepramoniniu būdu įvynioti į cigarečių popierių.

2. Šios direktyvos tikslais tabako ritinėlis laikomas dviem cigaretėmis, jei jis be filtro ar kandiklio yra ilgesnis kaip 8 cm, bet ne ilgesnis kaip 11 cm, trimis cigaretėmis, jei jis be filtro ar kandiklio yra ilgesnis kaip 11 cm, bet ne ilgesnis kaip 14 cm, ir taip toliau.

3. Gaminiai, kurie yra visiškai arba iš dalies pagaminti ne iš tabako, bet iš kitų medžiagų, tačiau kitais aspektais atitinka 1 dalyje pateiktą apibrėžtį, yra laikomi cigaretėmis.

4 straipsnis

1. Šios direktyvos tikslais cigarai arba cigarilės – tai toliau išvardyti gaminiai, jeigu, atsižvelgiant į jų savybes ir įprastus vartotojų lūkesčius, juos galima rūkyti pridegant tokius, kokie jie yra:

   a) tabako ritinėliai, įvynioti į išorinį apvalkalą, pagamintą iš natūralaus tabako, visiškai dengiantį gaminį, įskaitant, kai aktualu, filtrą, bet be jokio papildomo sluoksnio, iš dalies dengiančio išorinį apvalkalą; cigarų su antgaliu išorinis apvalkalas neturi dengti antgalio;

b) tabako ritinėliai su smulkinto mišinio užpildu, įvynioti į išorinį įprastinės cigaro spalvos apvalkalą iš regeneruoto tabako, visiškai dengiantį gaminį, įskaitant, kai aktualu, ir filtrą, tačiau cigarų su antgaliu atveju, nedengiantį antgalio, jeigu jų vieneto masė, neįskaitant filtro ar kandiklio, yra ne mažesnė kaip 2,3 g ir ne didesnė kaip 10 g, o ne mažiau kaip trečdalyje ritinėlio ilgio apskritimo perimetras yra ne mažesnis kaip 34 mm.

2. Gaminiai, kurie yra iš dalies pagaminti ne iš tabako, bet iš kitų medžiagų, tačiau kitais aspektais atitinka 1 dalyje pateiktą apibrėžtį, laikomi cigarais arba cigarilėmis.

3. Gaminiai, kurie atitinka 1 dalyje pateiktą apibrėžtį, ir yra vizualiai panašūs į cigaretes, visų pirma dėl popierinės dangos, laikomi cigaretėmis.

5 straipsnis

1. Šios direktyvos tikslais rūkomasis tabakas – tai:

a) tabakas, kuris buvo supjaustytas arba kitaip susmulkintas, susuktas arba suspaustas į briketus, kurį galima rūkyti pridegant be tolesnio pramoninio apdorojimo;

b) mažmeninei prekybai skirtos tabako liekanos, kurioms netaikomi 3 straipsnio 1 dalis, 4 straipsnio 1 dalis, 6 straipsnio 1 dalis ir 7 straipsnis ir kurios gali būti rūkomos.

1a. Šios direktyvos tikslais tabako liekanos – tabako lapų liekanos ir šalutiniai produktai, gauti apdorojant tabaką ar gaminant tabako gaminius.

2. Šios direktyvos tikslais smulkintas suktinių tabakas – rūkomasis tabakas, kurio daugiau kaip 25 % masės sudaro mažesnio kaip 1,5 mm pločio dalelės.

Valstybės narės smulkintu suktinių tabaku taip pat gali laikyti rūkomąjį tabaką, kurio daugiau kaip 25 % masės sudaro 1,5 mm ar didesnio pločio dalelės ir kuris buvo parduotas arba skirtas parduoti cigaretėms sukti.

3. Gaminiai, kurie yra visiškai arba iš dalies pagaminti ne iš tabako, bet iš kitų medžiagų, tačiau kitais aspektais atitinka 1 dalyje pateiktą apibrėžtį, yra laikomi rūkomuoju tabaku.

6 straipsnis

1. Šios direktyvos tikslais kaljanų tabakas – tabakas, kuris gali būti naudojamas kaljane, kad išsiskirtų medžiagos, kurios prieš vartotojams įkvepiant yra leidžiamos per skystį.

2. Gaminiai, kurie yra visiškai arba iš dalies pagaminti ne iš tabako, bet iš kitų medžiagų, tačiau kitais aspektais atitinka 1 dalyje pateiktą apibrėžtį, yra laikomi kaljanų tabaku.

7 straipsnis

1. Šios direktyvos tikslais kaitinamasis tabakas – tabakas, kuris kaitinamas arba kitaip aktyvuojamas cheminės reakcijos ar kokiu nors kitu būdu jo nepridegant, kad išsiskirtų nikotino ar kitų cheminių medžiagų turinčios medžiagos, skirtos vartotojams įkvėpti, išskyrus per kaljaną.

2. Kai kaitinamasis tabakas apmokestinamas už vienetą pagal 20 straipsnio 1 dalies b punktą, kaitinamojo tabako vienetas akcizo tikslais laikomas dviem vienetais, kai tabako kiekis yra didesnis kaip 0,45 g, bet ne didesnis kaip 0,75 g, trimis vienetais, kai tabako kiekis yra didesnis kaip 0,75 g, bet ne didesnis kaip 1,05 g, ir taip toliau.

3. Gaminiai, kurie yra visiškai arba iš dalies pagaminti ne iš tabako, bet iš kitų medžiagų, tačiau kitais aspektais atitinka 1 dalyje pateiktą apibrėžtį, išskyrus elektroninių cigarečių skysčius, yra laikomi kaitinamuoju tabaku.

7a straipsnis

Tais atvejais, kai, atsižvelgiant į gaminių savybes ir įprastus vartotojų lūkesčius, valstybė narė nustato, kad gaminys atitinka daugiau nei vienos gaminio kategorijos apibrėžtį, išdėstytą šios direktyvos 3, 4, 5, 6 ir 7 straipsniuose, tokiems gaminiams taikoma toliau išdėstyta tvarka.

1. Gaminiai, kurie atitinka ir cigarečių, ir rūkomojo tabako apibrėžtis, laikomi cigaretėmis.

2. Gaminiai, kurie atitinka ir cigarų ar cigarilių, ir rūkomojo tabako apibrėžtis, laikomi cigarais ar cigarilėmis.

3. Gaminiai, kurie atitinka ir kaljanų tabako, ir rūkomojo tabako apibrėžtis, laikomi kaljanų tabaku.

4. Gaminiai, kurie atitinka ir kaitinamojo tabako, ir cigarečių apibrėžtis, laikomi kaitinamuoju tabaku.

5. Gaminiai, kurie atitinka ir kaitinamojo tabako, ir cigarų ar cigarilių apibrėžtis, laikomi kaitinamuoju tabaku.

6. Gaminiai, kurie atitinka ir kaitinamojo tabako, ir rūkomojo tabako apibrėžtis, laikomi kaitinamuoju tabaku.

8 straipsnis

1. Šios direktyvos tikslais kitas apdorotas tabakas – paruošti ir žmonėms vartoti skirti gaminiai, kurių sudėtyje yra tabako, išskyrus cigaretes, cigarus ir cigariles, rūkomąjį tabaką, kaljanų tabaką ir kaitinamąjį tabaką.

2. Šios direktyvos tikslais paruošti ir žmonėms vartoti skirti gaminiai, kurių sudėtyje yra tabako, – gaminiai, kurių sudėtyje yra tabako ir kuriuos apdorojus paprastu nepramoniniu būdu nikotinas gali patekti arba lengviau patekti į žmogaus organizmą.

9 straipsnis

1. Šios direktyvos tikslais elektroninių cigarečių skysčiai – tai bet kuris iš toliau išvardytų gaminių:

   a) skysčiai, kuriuose yra nikotino ir kurie gali būti naudojami elektroninėse cigaretėse ar panašiuose garinimo prietaisuose arba elektroninėms cigaretėms ar panašiems garinimo prietaisams užpildyti;

   b) skysčiai, kuriuose nėra nikotino ir kurie skirti naudoti elektroninėse cigaretėse ar panašiuose garinimo prietaisuose arba elektroninėms cigaretėms ar panašiems garinimo prietaisams užpildyti.

2. Šios direktyvos tikslais elektroninė cigaretė – gaminys, kuris gali būti naudojamas garams vartoti, arba bet kuri tokio gaminio sudedamoji dalis, kuris gali būti vienkartinis, užpildomas arba pakartotinai įkraunamas.

10 straipsnis

1. Šios direktyvos tikslais nikotino maišeliai – oraliniam vartojimui skirti gaminiai, kurių sudėtyje yra nikotino ir augalinio pluošto ar lygiaverčio substrato, pateikiami porcijomis supakuoti į paprastus arba akytus maišelius ar lygiaverčiu pavidalu ir kurių sudėtyje nėra tabako.

2. Šios direktyvos tikslais kiti nikotino turintys gaminiai – žmonėms vartoti skirti gaminiai, kurių sudėtyje yra nikotino, bet nėra tabako, kurie gali būti vartojami tam, kad nikotinas patektų į žmogaus organizmą, išskyrus nikotino maišelius ir elektroninių cigarečių skysčius.

11 straipsnis

Šios direktyvos tikslais gamintojas – Sąjungoje įsisteigęs fizinis arba juridinis asmuo, kuris gamina gaminį arba užsako tokį gaminį sukurti ar pagaminti ir parduoda jį savo vardu arba naudodamas savo prekės ženklą.

3 SKYRIUS

APDOROTAM TABAKUI IR SU TABAKO GAMINIAIS SUSIJUSIEMS GAMINIAMS TAIKOMO AKCIZO APSKAIČIAVIMAS

12 straipsnis

Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad specifinio akcizo arba *ad valorem* akcizo, arba jų abiejų be PVM (toliau – mišrusis akcizas), taikomo apdorotam tabakui ir su tabako gaminiais susijusiems gaminiams, bendra vertė atitiktų 16 straipsnyje, 20 straipsnio 2 dalyje ir 22 straipsnio 2 ir 5 dalyse nustatytus minimalius akcizus.

16 straipsnyje, 20 straipsnio 2 dalyje ir 22 straipsnio 2 ir 5 dalyse nustatyti valstybėse narėse apdorotam tabakui ir su tabako gaminiais susijusiems gaminiams taikomi minimalūs akcizai koreguojami kas trejus metus vadovaujantis 12a ir 12b straipsniais.

12a straipsnis

1. Nuo 2035 m. sausio 1 d. Sąjungos tarifas, naudojamas nustatant gaminiui taikomą minimalų akcizą, kaip numatyta 16 straipsnyje, 20 straipsnio 2 dalyje ir 22 straipsnio 2 ir 5 dalyse, gali būti koreguojamas pagal 2a dalį, bazinę sumą eurais padidinant arba sumažinant pagal Eurostato paskelbto visų pozicijų suderinto vartotojų kainų indekso (SVKI) Sąjungos vidutinės metinės vertės, nustatytos per trejus kalendorinius metus, ėjusius prieš pat praėjusius metus, procentinį pokytį.

2. Apskaičiuojant 1 dalyje nustatytą Sąjungos tarifo koregavimą taikoma toliau pateikta formulė, kur m yra pirmieji metai, kuriais taikomas pakoreguotas tarifas:

$$Sąjungos\ tarifas_m = \left[\frac{\mathrm{SVKI}_{m-2}}{\mathrm{SVKI}_{m-\mathbf{5}}}\right] \times Sąjungos\ tarifas_{m-3}$$

2a. Sprendimą koreguoti Sąjungos tarifą priima Taryba įgyvendinimo aktu, vieningai priimamu remiantis Komisijos pasiūlymu. Pirmąjį pasiūlymą Komisija pateikia ne vėliau kaip 2034 m. sausio 1 d., kad būtų užtikrintas taikymas nuo 2035 m. sausio 1 d., o vėliau kas trejus metus teikia papildomus pasiūlymus. Spręsdama, ar priimti sprendimą, kuriuo koreguojamas Sąjungos tarifas, Taryba atsižvelgia į bendrus ekonominius pokyčius, taip pat į poreikį, kad akcizai atgrasytų nuo apdoroto tabako ir su tabako gaminiais susijusių gaminių vartojimo.

12b straipsnis

1. Nuo 2028 m. liepos 1 d. valstybėje narėje taikoma minimalaus tarifo dalis, išreikšta suma už kilogramą, už mililitrą arba už tam tikrą vienetų skaičių, yra lygi:

   a) trečdalio atitinkamai kategorijai taikomo Sąjungos tarifo, padauginto iš kainų lygio indekso (KLI) ir padalyto iš šimto, ir dviejų trečdalių atitinkamai kategorijai taikomo Sąjungos tarifo sumai. Šios direktyvos tikslais kainų lygio indeksas (KLI) – Eurostato skelbiamas indeksas, parodantis konkrečios valstybės narės faktinio individualaus vartojimo kainų lygį, palyginti su svertiniu Sąjungos vidurkiu. Valstybės narės naudoja metų, ėjusių prieš pat praėjusius metus, KLI, arba

   b) Sąjungos tarifo ir atitinkamai kategorijai taikomo Sąjungos tarifo, padauginto iš 3 %, sumai. Šioje formulėje Sąjungos tarifas koreguojamas pagal 12a straipsnį.

2. Apskaičiuodamos 1 dalies a punkte nurodytą koregavimą, valstybės narės taiko šią formulę, kur m yra pirmieji metai, kuriais taikomas pakoreguotas tarifas:

$$VN\ taikomas\ minimalus\ tarifas = \left(\frac{1}{3} \times Sąjungos\ tarifas_{\boldsymbol{m}} \times \frac{VN\ KLI_{\ m-2}}{100}\right) + \left(\frac{2}{3} \times Sąjungos\ tarifas_{\boldsymbol{m}}\right)$$

2a. Valstybės narės informuoja Komisiją apie savo pasirinkimą koreguoti minimalius tarifus pagal 1 dalies a arba b punktą ne vėliau kaip prieš 4 mėnesius iki priėmimo.

2b. Valstybių narių pasirinkimas pagal 1 dalį taikomas kiekvienam vėlesniam trejų metų koregavimui, išskyrus atvejus, kai valstybė narė informuoja Komisiją kitaip ne vėliau kaip prieš 4 mėnesius iki priėmimo.

3. Nukrypstant nuo 12 straipsnio, pereinamaisiais laikotarpiais, nustatytais 16 straipsnio 3–6 dalyse, 20 straipsnio 4 ir 5 dalyse, 22 straipsnio 3 ir 4 dalyse ir 22 straipsnio 6 ir 7 dalyse, valstybėse narėse apdorotam tabakui ir su tabako gaminiais susijusiems gaminiams taikomi minimalūs akcizai koreguojami vadovaujantis šiuo straipsniu.

4. Nukrypstant nuo 12 straipsnio, pereinamaisiais laikotarpiais, nustatytais 16a straipsnyje, valstybėse narėse cigaretėms taikomi minimalūs akcizai koreguojami vadovaujantis šiuo straipsniu.

12c straipsnis

1. Nuo 2028 m. liepos 1 d. kiekviena valstybė narė užtikrina, kad apdorotam tabakui ir su tabako gaminiais susijusiems gaminiams taikomas mišrusis akcizas atitiktų 16 straipsnyje, 20 straipsnio 2 dalyje ir 22 straipsnio 2 ir 5 dalyse nurodytus minimalius mokesčių lygius, pakoreguotus pagal 12b straipsnį.

2. Nuo 2035 m. sausio 1 d., o vėliau kas trejus metus kiekviena valstybė narė užtikrina, kad apdorotam tabakui ir su tabako gaminiais susijusiems gaminiams taikomas mišrusis akcizas atitiktų 16 straipsnyje, 20 straipsnio 2 dalyje ir 22 straipsnio 2 ir 5 dalyse nurodytus minimalius mokesčių lygius, pakoreguotus pirma pagal 12a straipsnį, o vėliau pagal 12b straipsnį.

4 SKYRIUS

CIGARETĖMS TAIKOMOS NUOSTATOS

13 straipsnis

1. Sąjungoje pagamintoms ir iš trečiųjų valstybių importuotoms cigaretėms taikomas *ad valorem* akcizas, skaičiuojamas pagal maksimalią mažmeninę pardavimo kainą, įskaitant muitus, ir specifinis akcizas, skaičiuojamas gaminio vienetui.

   Valstybės narės į cigaretėms taikomo *ad valorem* akcizo skaičiavimo bazę gali neįtraukti muitų.

2. *Ad valorem* akcizo tarifas ir specifinio akcizo dydis yra vienodi visoms cigaretėms.

3. Baigiamajame struktūrų derinimo etape visose valstybėse narėse cigaretėms nustatomas vienodas specifinio akcizo ir *ad valorem* akcizo bei apyvartos mokesčio sumos santykis, kad mažmeninių pardavimo kainų skalė teisingai atspindėtų gamintojų pardavimo kainų skirtumus.

4. Valstybės narės gali cigaretėms taikyti minimalų akcizą, su sąlyga, kad bus laikomasi mišrios mokesčių struktūros ir 14 straipsnyje nurodyto specifinio akcizo komponento ribų.

14 straipsnis

1. Specifinio akcizo komponento procentinė dalis bendroje cigaretėms taikomų mokesčių sumoje nustatoma pagal vidutinę svertinę mažmeninę pardavimo kainą.

2. Vidutinė svertinė mažmeninė pardavimo kaina apskaičiuojama pagal visų išleistų vartoti cigarečių bendrą vertę, grindžiamą mažmenine pardavimo kaina, įskaitant visus mokesčius, padalytą iš viso išleistų vartoti cigarečių kiekio. Ji nustatoma kiekvienais metais ne vėliau kaip kovo 1 d. remiantis duomenimis, susijusiais su visais tokiais praėjusių kalendorinių metų išleistais vartoti kiekiais.

3. Cigaretėms taikomas specifinis akcizo komponentas neturi sudaryti mažiau kaip 7,5 % ir daugiau kaip 76,5 % visos mokesčių sumos, kuri apskaičiuojama agregavus:

   a) specifinį akcizą;

   b) *ad valorem* akcizą ir PVM nuo vidutinės svertinės mažmeninės pardavimo kainos.

4. Jei valstybėje narėje pasikeičia vidutinė svertinė mažmeninė cigarečių pardavimo kaina ir dėl to specifinis akcizo komponentas, išreikštas visos mokesčių sumos procentine dalimi, nebesiekia 7,5 % arba sudaro daugiau kaip 76,5 % visos mokesčių sumos, atitinkama valstybė narė gali nekoreguoti specifinio akcizo dydžio iki antrųjų metų, skaičiuojant nuo įvykusio kainos pasikeitimo metų, sausio 1 d.

15 straipsnis

1. Minimalų akcizą cigaretėms valstybės narės taiko pagal 13–17 straipsniuose nustatytas taisykles.

2. 1 dalis taikoma mokesčiams, kurie pagal 13–17 straipsnių nuostatas taikomi cigaretėms ir kuriuos sudaro:

   a) specifinis akcizas už gaminio vienetą;

   b) *ad valorem* akcizas, apskaičiuotas pagal maksimalią mažmeninę pardavimo kainą, ir

   c) PVM, proporcingas mažmeninei pardavimo kainai.

16 straipsnis

1. Cigaretėms taikomas mišrusis akcizas sudaro ne mažiau kaip 60 % vidutinės svertinės mažmeninės išleistų vartoti cigarečių pardavimo kainos. Šis mišrusis akcizas turi būti ne mažesnis už Sąjungos tarifą – 200 EUR už 1 000 cigarečių, pakoreguotą pagal 12 straipsnį, neatsižvelgiant į vidutinę svertinę mažmeninę pardavimo kainą.

2. Tačiau valstybės narės, taikančios akcizą, ne mažesnį už Sąjungos tarifą – 255 EUR už 1 000 cigarečių, pakoreguotą pagal 12 straipsnį, pagal vidutinę svertinę mažmeninę pardavimo kainą, gali nesilaikyti 1 dalyje nustatyto mišriojo akcizo, sudarančio 60 % vidutinės svertinės mažmeninės išleistų vartoti cigarečių pardavimo kainos, reikalavimo.

3. Nukrypstant nuo 1 dalies, nuo 2028 m. liepos 1 d. iki 2029 m. gruodžio 31 d. valstybės narės užtikrina, kad cigaretėms taikomi akcizų tarifai būtų ne mažesni kaip 140 EUR už 1 000 vienetų, įskaitant visus mokesčius.

4. Nukrypstant nuo 2 dalies, nuo 2028 m. liepos 1 d. iki 2029 m. gruodžio 31 d. valstybės narės, taikančios akcizą, ne mažesnį už Sąjungos tarifą – 177 EUR už 1 000 cigarečių pagal vidutinę svertinę mažmeninę pardavimo kainą, gali nesilaikyti 1 dalyje nustatyto mišriojo akcizo, sudarančio 60 % vidutinės svertinės mažmeninės išleistų vartoti cigarečių pardavimo kainos, reikalavimo.

5. Nukrypstant nuo 1 dalies, nuo 2030 m. sausio 1 d. iki 2031 m. gruodžio 31 d. valstybės narės užtikrina, kad cigaretėms taikomi akcizų tarifai būtų ne mažesni kaip 170 EUR už 1 000 vienetų, įskaitant visus mokesčius.

6. Nukrypstant nuo 2 dalies, nuo 2030 m. sausio 1 d. iki 2031 m. gruodžio 31 d. valstybės narės, taikančios akcizą, ne mažesnį už Sąjungos tarifą – 215 EUR už 1 000 cigarečių pagal vidutinę svertinę mažmeninę pardavimo kainą, gali nesilaikyti 1 dalyje nustatyto mišriojo akcizo, sudarančio 60 % vidutinės svertinės mažmeninės išleistų vartoti cigarečių pardavimo kainos, reikalavimo.

7. Nukrypstant nuo 2 dalies, Vengrija gali nesilaikyti 1 dalyje nustatyto reikalavimo dėl mišriojo akcizo, sudarančio 60 % vidutinės svertinės mažmeninės išleistų vartoti cigarečių pardavimo kainos, jeigu Vengrija taiko akcizą, ne mažesnį už Sąjungos tarifą – 230 EUR už 1 000 cigarečių, pakoreguotą pagal 12 straipsnį.

   Ši nukrypti leidžianti nuostata taikoma nuo 2032 m. sausio 1 d., jeigu privaloma mažmeninė marža, susieta su mažmenine pardavimo kaina, sudaro ne mažiau kaip 13 % cigarečių mažmeninės pardavimo kainos.

16a straipsnis

1. Nukrypstant nuo 16 straipsnio, valstybės narės, kurioms nuo 2025 m. sausio 1 d. savo nacionalinius cigaretėms taikomus akcizo tarifus reikėtų padidinti vidutiniškai daugiau kaip 2,35 % per metus, kad būtų laikomasi 16 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatų, gali nuspręsti pratęsti 16 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytą laikotarpį iki 2031 m. gruodžio 31 d. ir atidėti bei pratęsti 16 straipsnio 5 ir 6 dalyse nustatytą laikotarpį nuo 2032 m. sausio 1 d. iki 2035 m. gruodžio 31 d.

2. Valstybės narės, nusprendusios atidėti arba pratęsti laikotarpius pagal 1 dalį, apie tai iš anksto praneša Komisijai.

3. Nuo 2036 m. sausio 1 d. valstybės narės, kurios naudojasi 1 dalyje nustatyta nukrypti leidžiančia nuostata, užtikrina, kad taikomas minimalus akcizo tarifas atitiktų 16 straipsnio reikalavimus, atsižvelgiant į koregavimus, kurie būtų atlikti pagal 12, 12a ir 12b straipsnius.

17 straipsnis

1. Jei valstybėje narėje pasikeičia vidutinė svertinė mažmeninė cigarečių pardavimo kaina ir dėl to mišrusis akcizas nebesiekia 16 straipsnio 1 dalies pirmame sakinyje nurodyto lygio, atitinkama valstybė narė gali nekoreguoti to akcizo iki antrųjų metų, skaičiuojant nuo įvykusio pasikeitimo metų, sausio 1 d.

2. Jei valstybė narė padidina cigaretėms taikomą PVM tarifą, ji gali sumažinti mišrųjį akcizą ne daugiau kaip dydžiu, kuris, išreikštas vidutinės svertinės mažmeninės pardavimo kainos procentine dalimi, būtų lygus PVM tarifo padidėjimui, taip pat išreikštam vidutinės svertinės mažmeninės pardavimo kainos procentine dalimi, netgi jei dėl tokio koregavimo mišrusis akcizas nebesiektų 16 straipsnio 1 dalies pirmame sakinyje nustatyto lygio, išreikšto vidutinės svertinės mažmeninės pardavimo kainos procentine dalimi.

Tačiau valstybė narė vėl padidina tą akcizą, kad iki antrųjų metų, skaičiuojant nuo įvykusio sumažėjimo metų, sausio 1 d. pasiektų bent šį lygį.

18 straipsnis

Portugalija gali taikyti sumažintą akcizą – iki 50 % mažesnį už nustatytąjį 16 straipsnyje – cigaretėms, pagamintoms smulkių gamintojų, kurių kiekvieno metinė produkcija neviršija 500 tonų, ir vartojamoms atokiausiuose regionuose – Azorų ir Madeiros salose.

5 SKYRIUS

KITAM NEI CIGARETĖS APDOROTAM TABAKUI TAIKOMOS NUOSTATOS

19 straipsnis

Sąjungoje pagamintam arba iš trečiųjų valstybių importuotam kitam nei cigaretės apdorotam tabakui kiekvienoje valstybėje narėje yra taikomas minimalus akcizas, kaip nustatyta 20 straipsnyje.

20 straipsnis

1. Kitam nei cigaretės apdorotam tabakui valstybės narės taiko akcizą, kuris gali būti:

   a) *ad valorem* akcizas, apskaičiuojamas pagal kiekvieno gaminio maksimalią mažmeninę pardavimo kainą, laisvai nustatomą Sąjungoje įsisteigusių gamintojų ir importuotojų iš trečiųjų valstybių pagal 24 straipsnį, arba

b) specifinis akcizas, išreiškiamas suma už kilogramą arba, cigarų, cigarilių ir kaitinamojo tabako atveju – už tam tikrą vienetų skaičių, arba

c) derinys, apimantis *ad valorem* akcizo elementą ir specifinio akcizo elementą.

Kai taikomas *ad valorem* arba kombinuotasis akcizas, valstybės narės gali nustatyti minimalų akcizo dydį.

2. Mišrusis akcizas, išreikštas procentine dalimi, suma už vieną kilogramą arba tam tikrą vienetų skaičių, negali būti mažesnis negu šie nustatyti tarifai arba minimalūs dydžiai:

a)	cigarams ir cigarilėms	:	30 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 80 EUR už 1 000 vienetų arba vieną kilogramą, pakoreguotas pagal 12 straipsnį;
b)	rūkomajam tabakui		
i)	smulkintam suktinių tabakui	:	60 % išleisto vartoti smulkinto suktinių tabako vidutinės svertinės mažmeninės pardavimo kainos arba Sąjungos tarifas – 180 EUR už vieną kilogramą, pakoreguotas pagal 12 straipsnį;
ii)	kitam rūkomajam tabakui	:	50 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 143 EUR už vieną kilogramą, pakoreguotas pagal 12 straipsnį;
c)	kaljanų tabakui	:	50 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 107 EUR už vieną kilogramą, pakoreguotas pagal 12 straipsnį;

d)	kaitinamajam tabakui	:	55 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 240 EUR už vieną kilogramą, arba Sąjungos tarifas – 80 EUR už 1 000 vienetų, pakoreguotas pagal 12 straipsnį;
e)	kitam apdorotam tabakui	:	50 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 143 EUR už vieną kilogramą, pakoreguotas pagal 12 straipsnį.

Vidutinė svertinė mažmeninė pardavimo kaina apskaičiuojama pagal išleisto vartoti smulkinto suktinių tabako bendrą vertę, grindžiamą mažmenine pardavimo kaina, įskaitant visus mokesčius, padalytą iš viso išleisto vartoti smulkinto suktinių tabako kiekio. Ji nustatoma kiekvienais metais ne vėliau kaip kovo 1 d. remiantis duomenimis, susijusiais su visais tokiais praėjusių kalendorinių metų išleistais vartoti kiekiais.

3. 1 ir 2 dalyse nurodyti tarifai arba sumos taikomi visiems gaminiams, priskiriamiems atitinkamai apdoroto tabako grupei, neskirstant kiekvienoje grupėje gaminių pagal kokybę, pateikimą, kilmę, panaudotas medžiagas, dalyvaujančių įmonių savybes ar kurį nors kitą kriterijų.

3a. Nukrypstant nuo 3 dalies, cigarų ir cigarilių atveju, kai akcizas yra *ad valorem* arba kombinuotasis, valstybės narės gali nustatyti kitokį minimalų akcizo dydį cigarams arba cigarilėms.

4. Nukrypstant nuo 2 dalies, nuo 2028 m. liepos 1 d. iki 2029 m. gruodžio 31 d. valstybės narės užtikrina, kad akcizų tarifai būtų ne mažesni kaip:

   i) cigarams ir cigarilėms: 5 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 12 EUR už 1 000 vienetų arba už vieną kilogramą;

   ii) smulkintam suktinių tabakui: 50 % vidutinės svertinės mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 120 EUR už vieną kilogramą;

   iii) kitam rūkomajam tabakui: 20 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 22 EUR už vieną kilogramą;

   iv) kaljanų tabakui: 20 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 22 EUR už vieną kilogramą;

   v) kaitinamajam tabakui: 45 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 60 EUR už 1 000 vienetų arba 180 EUR už vieną kilogramą;

   vi) kitam apdorotam tabakui: 0 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 0 EUR už vieną kilogramą.

5. Nukrypstant nuo 2 dalies, nuo 2030 m. sausio 1 d. iki 2031 m. gruodžio 31 d. valstybės narės užtikrina, kad akcizų tarifai būtų ne mažesni kaip:

   i) cigarams ir cigarilėms: 20 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 50 EUR už 1 000 vienetų arba už vieną kilogramą;

   ii) smulkintam suktinių tabakui: 55 % vidutinės svertinės mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 160 EUR už vieną kilogramą;

iii) kitam rūkomajam tabakui: 25 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 71,5 EUR už vieną kilogramą;

iv) kaljanų tabakui: 25 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 54 EUR už vieną kilogramą;

v) kaitinamajam tabakui: 50 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 70 EUR už 1 000 vienetų ar 210 EUR už vieną kilogramą;

vi) kitam apdorotam tabakui: 25 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 71,5 EUR už vieną kilogramą.

20a straipsnis

1. Bet kuri valstybė narė, kuriai taikomas 16a straipsnis, gali nuspręsti pratęsti 20 straipsnio 4 dalies ii punkte nustatytą laikotarpį iki 2031 m. gruodžio 31 d. ir atidėti ir pratęsti 20 straipsnio 5 dalies ii punkte nustatytą laikotarpį nuo 2032 m. sausio 1 d. iki 2035 m. gruodžio 31 d.

2. Valstybės narės, kurios nusprendžia atidėti arba pratęsti laikotarpius pagal 1 dalį, apie tai iš anksto praneša Komisijai.

3. Nuo 2036 m. sausio 1 d. valstybės narės, kurios naudojasi 1 dalyje nustatyta nukrypti leidžiančia nuostata, užtikrina, kad taikomas minimalus akcizo tarifas atitiktų 20 straipsnio reikalavimus, atsižvelgiant į koregavimus, kurie būtų atlikti pagal 12, 12a ir 12b straipsnius.

6 SKYRIUS

SU TABAKO GAMINIAIS SUSIJUSIEMS GAMINIAMS TAIKOMOS NUOSTATOS

21 straipsnis

Toliau išvardytoms Sąjungoje pagamintų arba iš trečiųjų šalių importuotų su tabako gaminiais susijusių gaminių grupėms kiekvienoje valstybėje narėje yra taikomas minimalus akcizas, kaip nustatyta 22 straipsnyje:

a) elektroninių cigarečių skysčiai;

b) nikotino maišeliai;

c) kiti nikotino turintys gaminiai.

22 straipsnis

1. Su tabako gaminiais susijusiems gaminiams valstybės narės taiko akcizą, kuris gali būti vienas iš šių:

   a) *ad valorem* akcizas, apskaičiuojamas pagal kiekvieno gaminio maksimalią mažmeninę pardavimo kainą, laisvai nustatomą Sąjungoje įsisteigusių gamintojų ir importuotojų iš trečiųjų valstybių pagal 24 straipsnį;

   b) elektroninių cigarečių skysčių atveju – specifinis akcizas, išreikštas suma už vieną mililitrą;

c) nikotino maišelių ir kitų nikotino turinčių gaminių atveju – specifinis akcizas, išreikštas suma už vieną kilogramą;

d) atitinkamai a ir b arba a ir c punktų derinys, apimantis *ad valorem* akcizo elementą ir specifinio akcizo elementą.

Kai taikomas *ad valorem* arba kombinuotasis akcizas, valstybės narės gali nustatyti minimalų akcizo dydį.

2. Mišrusis akcizas, taikomas elektroninių cigarečių skysčiams, neatsižvelgiant į tai, ar juose yra ar nėra nikotino, negali būti mažesnis negu šie nustatyti tarifai arba minimalūs dydžiai:

a) skysčiams, kuriuose nėra nikotino: 30 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 0,36 EUR už vieną mililitrą, pakoreguotas pagal 12 straipsnį;

b) skysčiams, kuriuose yra nikotino: 30 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 0,36 EUR už vieną mililitrą, pakoreguotas pagal 12 straipsnį;

3. Nukrypstant nuo 2 dalies, nuo 2028 m. liepos 1 d. iki 2029 m. gruodžio 31 d. valstybės narės užtikrina, kad akcizų tarifai būtų ne mažesni kaip 20 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 0,20 EUR už vieną mililitrą.

4. Nukrypstant nuo 2 dalies, nuo 2030 m. sausio 1 d. iki 2031 m. gruodžio 31 d. valstybės narės užtikrina, kad akcizų tarifai būtų ne mažesni kaip 20 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 0,25 EUR už vieną mililitrą.

5. Mišrusis akcizas, taikomas nikotino maišeliams ir kitiems nikotino turintiems gaminiams, negali būti mažesnis negu šie nustatyti tarifai arba minimalūs dydžiai:

a) nikotino maišeliams: 50 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 50 EUR už vieną kilogramą, pakoreguotas pagal 12 straipsnį.

b) kitiems nikotino turintiems gaminiams: 50 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 80 EUR už vieną kilogramą, pakoreguotas pagal 12 straipsnį.

6. Nukrypstant nuo 5 dalies, nuo 2028 m. liepos 1 d. iki 2029 m. gruodžio 31 d. valstybės narės užtikrina, kad akcizų tarifai būtų ne mažesni kaip:

a) nikotino maišeliams: 10 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 30 EUR už vieną kilogramą;

b) kitiems nikotino turintiems gaminiams: 10 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 30 EUR už vieną kilogramą;

7. Nukrypstant nuo 5 dalies, nuo 2030 m. sausio 1 d. iki 2031 m. gruodžio 31 d. valstybės narės užtikrina, kad akcizų tarifai būtų ne mažesni kaip:

a) nikotino maišeliams: 25 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 40 EUR už vieną kilogramą;

b) kitiems nikotino turintiems gaminiams: 25 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba Sąjungos tarifas – 50 EUR už vieną kilogramą;

8. 1–7 dalyse nurodyti tarifai arba sumos taikomi visiems gaminiams, priskiriamiems atitinkamai su tabako gaminiais susijusių gaminių grupei, neskirstant kiekvienoje grupėje gaminių pagal kokybę, pateikimą, kilmę, panaudotas medžiagas, dalyvaujančių įmonių charakteristikas ar kurį nors kitą kriterijų.

7 SKYRIUS

ŽALIAVINIAM TABAKUI TAIKOMOS NUOSTATOS

23 straipsnis

Žaliaviniam tabakui, užaugintam Sąjungoje ir importuotam iš trečiųjų valstybių, kiekvienoje valstybėje narėje yra taikomas minimalus 0 EUR už vieną kilogramą akcizas.

8 SKYRIUS

APDOROTO TABAKO IR SU TABAKO GAMINIAIS SUSIJUSIŲ GAMINIŲ MAKSIMALIOS MAŽMENINĖS PARDAVIMO KAINOS NUSTATYMAS

24 straipsnis

1. Gamintojai arba, kai tinkama, jų atstovai ar įgaliotieji atstovai Sąjungoje ir apdoroto tabako ir su tabako gaminiais susijusių gaminių importuotojai iš trečiųjų valstybių gali laisvai nustatyti maksimalią mažmeninę kiekvieno savo gaminio pardavimo kainą kiekvienoje valstybėje narėje, kurioje atitinkami gaminiai turi būti išleisti vartoti.

   Tačiau pirma pastraipa negali kliudyti įgyvendinti nacionalinės teisės normas dėl kainų lygių kontrolės arba nustatytų kainų laikymosi, jeigu jos neprieštarauja Sąjungos teisės aktams.

2. Siekdamos palengvinti akcizo taikymą, valstybės narės gali kiekvienai apdoroto tabako ir su tabako gaminiais susijusių gaminių grupei nustatyti mažmeninių pardavimo kainų skalę, su sąlyga, kad kiekvienos skalės apimtis ir įvairovė turi faktiškai atitikti Sąjungos kilmės gaminių įvairovę.

Kiekviena skalė galioja visiems gaminiams, priskiriamiems apdoroto tabako ir su tabako gaminiais susijusių gaminių grupei, kuriai ji yra nustatyta, neskirstant gaminių arba panaudotų medžiagų pagal kokybę, pateikimą ir kilmę, įmonių charakteristikas arba pagal kuriuos nors kitus kriterijus.

9 SKYRIUS

AKCIZO SURINKIMAS, ATLEIDIMAS NUO JO MOKĖJIMO IR JO SUGRĄŽINIMAS

25 straipsnis

1. Kai valstybės narės, surinkdamos akcizą, naudoja fiskalinius ženklus, jos tuos ženklus turi pateikti kitų valstybių narių gamintojams ir prekiautojams. Kai valstybės narės akcizą surenka kitais būdais, jos užtikrina, kad dėl to prekybai tarp valstybių narių nekiltų jokių administracinių arba techninių kliūčių.

2. Apdoroto tabako ir su tabako gaminiais susijusių gaminių importuotojams ir Sąjungos gamintojams, kiek tai susiję su išsamiomis akcizo taikymo ir mokėjimo taisyklėmis, taikoma 1 dalyje nustatyta sistema.

26 straipsnis

1. Kai valstybės narės taiko akcizą žaliaviniam tabakui, jos grąžina akcizo sumą, kuri buvo sumokėta už žaliavinį tabaką, panaudotą apdorotam tabakui gaminti.

   Valstybės narės nustato grąžinimui taikomas sąlygas ir formalumus.

2. Toliau išvardyti gaminiai gali būti neapmokestinami akcizu, arba už juos sumokėtas akcizas gali būti grąžintas:

   a) denatūruotas apdorotas tabakas, naudojamas pramonėje arba sodininkystėje;

   b) apdorotas tabakas, su tabako gaminiais susiję gaminiai ir žaliavinis tabakas, kurie sunaikinami taikant administracinę priežiūrą;

   c) apdorotas tabakas ir su tabako gaminiais susiję gaminiai, kurie yra skirti tik moksliniams bandymams ir bandymams, susijusiems su gaminio kokybe;

   d) apdorotas tabakas ir su tabako gaminiais susiję gaminiai, kuriuos gamintojas perdirba.

   Valstybės narės nustato neapmokestinimui akcizu arba jo grąžinimui taikomas sąlygas ir formalumus.

10 SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27 straipsnis

1. Kartą per metus Komisija skelbia mišriojo akcizo tarifams taikomą euro vertę, perskaičiuotą nacionaline valiuta.

   Taikytini valiutų kursai apskaičiuojami kaip vidutinis darbo dienų nuo sausio 1 d. iki birželio 30 d. valiutos kursas. Tuos vidutinius valiutos kursus Europos Komisija skelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir jie įsigalioja nuo kitų kalendorinių metų sausio 1 d.

2. Valstybės narės gali palikti akcizų dydžius, galiojusius atliekant 1 dalyje numatytą kasmetinį koregavimą, jeigu, konvertavus eurais išreikštus akcizų dydžius, nacionaline valiuta išreikšti akcizai padidėtų mažiau nei 5 % arba mažiau nei 5 EUR, atsižvelgiant į tai, kuris iš šių dydžių yra mažesnis.

28 straipsnis

1. Ne vėliau kaip 2032 m. gruodžio 31 d. ir vėliau kas penkerius metus Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai teikia šios direktyvos taikymo ataskaitą.

   Komisijos ataskaitoje apmokestinimo lygiai nagrinėjami atsižvelgiant į tinkamą vidaus rinkos veikimą, visuomenės sveikatą, realią akcizų tarifų vertę, suderintų judėjimo ir kontrolės reikalavimų taikymo poveikį žaliavinio tabako įtraukimui į EMCS, siekiant kovoti su neteisėta prekyba, ir platesnius Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo tikslus. Ataskaitoje įvertinamas su žaliaviniu tabaku susijusių nuostatų taikymas ir jų poveikis mokesčių slėpimui ir sukčiavimui.

Gavusios prašymą, valstybės narės pateikia Komisijai turimą informaciją, reikalingą ataskaitai parengti, įskaitant statistinius duomenis, kurių reikia vertinimui, kiek pajamų iš akcizų jų teritorijoje kasmet prarandama dėl reikalavimų nesilaikymo, atlikti.

2. 1 dalyje nurodyta ataskaita visų pirma grindžiama valstybių narių pateikta informacija.

3. Komisija nepagrįstai nedelsdama peržiūri šią direktyvą, atsižvelgdama į būsimą Direktyvos 2014/40/ES (Tabako gaminių direktyva) peržiūrą.

29 straipsnis

1. Komisijai padeda Akcizų komitetas, įsteigtas pagal Direktyvos (ES) 2020/262 52 straipsnio 1 dalį. Tas komitetas – tai komitetas, kaip tai suprantama Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

[30 straipsnis išbraukiamas]

31 straipsnis

1. Valstybės narės iki 2028 m. birželio 30 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi 1 straipsnio, 2 straipsnio 1 dalies d, e ir f punktų, 2 straipsnio 2–6 dalių, 4 straipsnio 1 dalies a punkto, 4 straipsnio 3 dalies, 6–12 straipsnių, 16 ir 17 straipsnių, 20 straipsnio 1 dalies b punkto, 20 straipsnio 2, 4 ir 5 dalių, 21–24 straipsnių, 25 straipsnio 2 dalies, 26 straipsnio ir 28 straipsnio 1 dalies. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Tas nuostatas jos taiko nuo 2028 m. liepos 1 d.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Jos taip pat turi įtraukti teiginį, kad galiojančiuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose pateiktos nuorodos į direktyvą, kuri panaikinama šia direktyva, laikomos nuorodomis į šią direktyvą. Nuorodos darymo tvarką ir minėto teiginio formuluotę nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

32 straipsnis

Direktyva 2011/64/ES panaikinama nuo 2028 m. liepos 1 d., nedarant poveikio valstybių narių pareigoms, susijusioms su direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę terminais ir taikymo pradžios datomis, nurodytais Direktyvos 2011/64/ES I priedo B dalyje.

Nuorodos į panaikintas direktyvas laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir aiškinamos pagal priede pateiktą atitikties lentelę.

33 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

2 straipsnio 1 dalies a–c punktai, 3 straipsnis, 4 straipsnio 1 dalies b punktas, 4 straipsnio 2 dalis, 5 straipsnis, 13, 14, 15 ir 17 straipsniai, 19 straipsnis, 20 straipsnio 1 dalies a ir c punktai, 20 straipsnio 3 dalis, 25 straipsnio 1 dalis, 27 straipsnis ir 28 straipsnio 2 dalis taikomi nuo 2028 m. liepos 1 d.

34 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė